

**ULAPPA- Uudenmaan Lapsen ääni peruspalveluissa
Länsi- ja Keski-Uudenmaan kehittämisverkosto**

ULAPPA-KEHITTÄMISVERKOSTON TIEDOTE 15.3.2010

Tähän tiedotteeseen on koottu ajankohtaisia ULAPPA-kehittämisverkoston toimintaan liittyviä asioita.

- Lasten hyvinvoinnista kerätään ikäluokkakohtaista tietoa kyselyin ja haastatteluin. Ne kunnat, jotka toivovat kyselyjä alueelleen, voivat ilmoittaa asiasta ULAPAN työntekijöille
- Kuntiin on lähetetty Lastensuojelu 2009 kysely, johon toivotaan vastauksia 28.3.2010 mennessä
- Koulutusta moniammatillisesta yhteistyöstä tarjolla. Ilmoittautumiset ULAPAN työntekijöille.
- Lastensuojelun kustannusvaikuttavuusfoorumi 24.3.2010 Järvenpäässä. Aiheena jälkihuolto.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmafoorumit 5.5.2010 Järvenpäässä ja 11.5.2010 Lohjalla.
- Läheisneuvonpidon koollekutsujakoulutus 3.6.2010 ja 15.6.2010
- Lasten ja nuorten palveluiden kehittämistyötä kunnissa tuetaan jatkossakin. Toiveita kehittämistyön painopisteistä voi viestittää ULAPAN työntekijöille.

Yleistä ULAPASTA

ULAPPA-kehittämisverkoston tehtävänä on tukea kuntia lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittämistyössä. Kehittämisverkoston puitteissa on kuluneen talven aikana tavattu Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntien ja yhteistoiminta-alueiden moniammatillisia yhteistyöryhmiä, yksittäisiä kuntien toimijoita sekä ohjausryhmän jäseniä. Keskustelujen pohjalta on rakennettu hankkeen toteuttamissuunnitelmaa, jonka perustana ovat kuntien kanssa tehty hankesuunnitelma sekä hankkeen käynnistymisen jälkeen tarkennetut konkreettiset kehittämistarpeet.

ULAPAN päätavoitteiksi on priorisoitu palvelujen sisällöllisten menetelmien vahvistaminen sekä moniammatillisen yhteistyön ja johtamisen tukeminen. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden osallisuutta edistetään osana eri toimintoja. Palveluiden johtamista ja suunnittelua tuetaan tiedontuotannon avulla.

Kuntien edustajien tapaamisissa on noussut esiin mm. tarpeet läheisneuvonpidon koollekutsujien koulutuksen järjestämisestä, maahanmuuttajakysymysten huomioiminen palveluita kehitettäessä, theraplay-koulutuksen järjestäminen sekä lähisuhdeväkivallan tunnistamiseen ja ehkäisyyn liittyvien työtapojen juurruttaminen peruspalveluihin. Lisäksi lastensuojelun jälkihuollon kysymyksiin paneutuminen, kriisikouluttajien tukeminen ja dialogisten menetelmien osajien verkostoitumisen tukeminen ovat nousseet esiin. Kuntien kehittämistarpeet pyritään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan joko ULAPAN toteuttamissuunnitelmassa tai mahdollisessa hankkeen jatkorahoitushakemuksessa.

Tietoperustan vahvistaminen lasten ja nuorten hyvinvoinnista

Alle 11 vuotiaiden lasten terveydestä ja hyvinvoinnista on saatavissa vain hyvin vähän ikäluokkakohtaista tietoa Suomessa. ULAPPA toteuttaa lapsille suunnattuja haastatteluja ja kyselyitä, joiden tavoitteena on tuottaa tietoa lasten hyvinvoinnista palveluiden suunnittelun tueksi. Haastattelut ja kyselyt on suunniteltu toteutettavaksi niin, että niiden avulla voidaan jatkossa saada myös seurantatietoa lasten hyvinvoinnin kehittymisestä. Tietoa voidaan käyttää esimerkiksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien toteutuksen seurannassa ja arvioinnissa.

ULAPPA-hankkeessa varhaiskasvatusikäisten lasten hyvinvoinnista kerätään tietoa haastatteluilla siten, että vanhemmat haastattelevat lapsensa kotona. Haastattelukysely pilotoidaan Nummi-Pusulassa maaliskuussa 2010. Tiedonkeruu on suunnitteluvaiheessa Järvenpään, Lohjan ja Nurmijärven kanssa. Alakoulun 5-luokkalaisille koululaisille tehdään hyvinvointikysely kouluterveyskyselyn mukaisesti. Lomake kehitetään

SOSIAALITAITO

Seutulantie 3-5 A, 04410 Järvenpää

ULAPPA- Uudenmaan Lapsen ääni peruspalveluissa Länsi- ja Keski-Uudenmaan kehittämisverkosto

yhteistyössä THLn kouluterveyskyselystä vastaavan tiimin kanssa. Hyvinkää, Lohja ja Karkkila ovat ilmaisseet kiinnostuksensa kyselyn toteuttamiseen kunnassaan ja ULAPASTA ollaan yhteydessä kuntiin lomakkeen valmistuttua kevään 2010 aikana. Myös muut ULAPPA-kehittämisverkostossa mukana olevat kunnat voivat tulla mukaan kyselyjen toteutukseen.

Lastensuojelupalveluiden tietojohdantamisen ja kustannusseurannan vahvistaminen

ULAPPA-hankkeessa jatketaan Sosiaalitaidon ja kuntien yhteistyönä kehitetyn POP-taulukon kehittämistyötä siten, että taulukko tukee kuntien lastensuojelupalveluiden systemaattista kustannusten seurantaa. Tavoitteena on liittää kustannustieto muihin lastensuojelun arviointi-indikaattoreihin ja lisätä näin tietoa lastensuojelupalveluiden kustannusten ja vaikutusten välisestä suhteesta. Kehittämistoiminnan tavoitteena on antaa perustietoa taloudesta, lisätä strategista ymmärrystä sekä tukea lastensuojelupalveluiden tietojohdantamista.

Länsi- ja Keski-Uudenmaan kuntiin on lähetetty Lastensuojelu 2009 kysely, jonka viimeinen palautuspäivä on **28.3.2010**. Kyselyn tarkoituksena on tuottaa tietoa lastensuojelun avo- ja sijaishuollon asiakasmääristä ja kustannuksista, lastensuojelun henkilöstömääristä sekä lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelutarpeen selvitysten määristä.

Yleisen kustannus- ja asiakasmäärätiedon lisäksi hankkeessa toteutetaan tarkempia kustannusvaikuttavuuden arviointeja mm. seudullisesta Perhe-pankki hankkeesta ja Hyvinkään intensiivimenetelmästä.

Tiedon ja käytännön vuoropuhelua vahvistetaan järjestämällä ammattilaisfoorumeita lasten ja nuorten palveluiden johtaville työntekijöille ja asiantuntijoille. Foorumeissa käsitellään lastensuojelupalveluiden rakenteen vaikutuksia kustannuksiin ja toiminnan vaikuttavuuteen. Hankkeen aikana järjestetään kolme kustannusvaikuttavuuteen keskittyvää työkokousta. Ensimmäisen **24.3.2010** järjestettävän lastensuojelun kustannusvaikuttavuusfoorumien teemana ovat lastensuojelun jälkihuollon kustannukset ja vaikuttavuus.

Tuki moniammatilliselle yhteistyölle

Kuntien sisäisten ja kuntien välisten palvelu- ja yhteistyörakenteiden muutokset luovat haasteita moniammatilliselle yhteistyölle ja palveluiden johtamiselle. Moniammatillista yhteistyötä tuetaan koulutuksella, joka räätälöidään kohderyhmän tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen järjestämisestä on sovittu neljän kunnan tai yhteistoiminta-alueen kanssa. Lohjalla ja Karviaisen alueella tuetaan neuvolatoiminnan ja varhaiskasvatuksen yhteistyökäytäntöjen kehittämistä. Järvenpäässä ja Mäntsälässä on sovittu koulutuksellisesta tuesta lasten ja perheiden palveluiden moniammatillisille asiakastyön tiimeille.

Toivomme, että ne kunnat, jotka haluavat koulutuksellista tukea moniammatillisen yhteistyön kehittämiseksi, ilmoittavat siitä ULAPAN työntekijöille **maaliskuun 2010 aikana**.

Asiakkaiden osallisuutta edistävien menetelmien käytön vahvistaminen ja läheisneuvonpidon koollekutsujien koulutukset

Länsi- ja Keski-Uudenmaan verkostokonsulteista, huoli puheeksi kouluttajista ja läheisneuvonpidon koollekutsujista on koottu seudullinen verkosto. Verkoston tavoitteena on edistää asiakkaita osallistavien menetelmien käyttöä kunnissa. Ensimmäinen verkostotapaaminen on pidetty 10.3.2010. Verkoston jäsenistä

SOSIAALITAITO

Seutulantie 3-5 A, 04410 Järvenpää

**ULAPPA- Uudenmaan Lapsen ääni peruspalveluissa
Länsi- ja Keski-Uudenmaan kehittämisverkosto**

koottu työryhmä valmistelee esityksen kuntien johdolle seudullisen yhteistyön mallista, jolla voidaan edistää osajien käyttöä seudulla.

Kunnista on noussut tarve uusien läheisneuvonpidon koollekutsujien kouluttamisesta seudulle. Kaksipäiväinen läheisneuvonpidon koollekutsujakoulutus järjestetään **3.6.2010 ja 15.6.2010**. Koulutukseen otetaan noin 20 koulutettavaa. Syyskuussa 2010 järjestetään infopäivä läheisneuvonpidosta lastensuojelun työntekijöille.

Peruspalveluiden työntekijöiden kriisiosaamisen vahvistaminen

Kuntien peruspalveluiden työntekijöiden kriisiosaamisen lisäämistä tuetaan kouluttajien verkoston avulla. Kriisikouluttajien verkosto on kokoontunut helmikuussa 2010. Syksyllä 2010 järjestetään seuraava verkoston tapaaminen. Kriisikouluttajat ovat motivoituneita järjestämään vertaiskoulutusta peruspalveluiden työntekijöille, mutta tukea koulutusten järjestämisen mahdollistamiseksi toivotaan kuntien johto- ja esimiestasolta. Kuntien kriisikouluttajien yhteystiedot löytyvät tarvittaessa ULAPAN työntekijöiltä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaprosessin tukeminen

Kaikissa Länsi- ja Keski-Uudenmaan kunnissa on lastensuojelusuunnitelmaprosessi käynnissä. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien tukemiseksi järjestetään kaksi foorumia toukokuussa: **5.5.2010 Järvenpäässä ja 11.5.2010 Lohjalla**. Foorumien tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien seurantaa ja arviointia sekä löytää mahdollisia seudullisia yhteistyön ja kehittämisen kohteita. Foorumit on suunnattu kuntien sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen johdolle, välijohdolle, luottamushenkilöille sekä muille kuntien hyvinvointisuunnitelmaprosessissa mukana oleville virkamiehille.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittämiskohteet Länsi- ja Keski-Uudellamaalla

Etelä-Suomen Lapsen ääni hankkeen, sen osahankkeiden ja ULAPPA-kehittämisverkoston jatkorahoituksen suunnittelu käynnistetään kevään 2010 aikana. Hankkeiden toiminta jatkuu 31.10.2011 asti, mutta mikäli jatkorahoitusta halutaan 1.11.2011 alkaen, tulee hakemus jättää vuoden 2010 lopussa. Tässä vaiheessa on siis jo tärkeää hahmotella, mitkä osa-alueet kuntien lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden kehittämistyössä tarvitsevat tukea jatkossakin ja mitä uusia teemoja halutaan nostaa kehittämisen kohteeksi. Toivomme, että lasten ja nuorten palveluiden kehittämisen tulevista painopisteistä olette yhteydessä ULAPAN työntekijöihin.

Tietoa verkkosivuilla

ULAPPA-kehittämisverkoston tapahtumista, kyselyistä ja muista ajankohtaisista asioista löytyy tietoa Sosiaalitaidon verkkosivuilta osoitteesta www.sosiaalitaito.fi/ulappa.asp

Kevättalven terveisin,

Merja Rapeli ja
kehittämiskoordinaattori
puh. 0207 401 798
merja.rapeli@sosiaalitaito.fi

Timo Turunen
suunnittelija
puh. 0207 401 797
timo.turunen@sosiaalitaito.fi

SOSIAALITAITO

Seutulantie 3-5 A, 04410 Järvenpää